

Uredništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Rokopisov ne vrača.

.....
Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštnino vred za celo leto 60 K, za pol leta 30 K, za četrt leta 15 K.

Posamezna številka 1'60 R

Poštnina plačana v gotovini.

STARA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Telefon šte. 7.

.....
Inserati: Ena šeststolpna petivrstna (prostor 3 mm visok in 42 mm širok) 2 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Posamezna številka 1'60 R

48. šte.

Gornja Radgona, dne 1. decembra 1921.

III. leto.

Misli ob prazniku ujedinjenja.

Ob severni državni meji, 1. XII. 1921.

Danes praznujemo že v četrtič veliki praznik našega ujedinjenja. — Hitro je minul čas. V ušesih nam še brni slavnostno razpoloženje prvih dni ujedinjenja, brni nam še po glavi žvižg krogelj in šrapnelov ob preobratu, ob koroških bojih itd. Takrat je končala grozna svetovna morija in narodi so si poiskali novih poti, novih smernic za svojo bodočnost. Nadvse koruptna in skozinsko gnila Avstrija se je zrušila in na njenih razvalinah je vsklilo novo življenje, nova slovanska bodočnost. O to navdušenje onih dni, kako grdo nas je prevarilo v mnogem oziru! Pa o tem molčimo danes, na veliki praznik našega ujedinjenja, spomina združitve treh bratskih plemen v eno družino: Kraljevino vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev pod staroslavno dinastijo Karadjorjevičev. — V tej idealno-bratski zajednici pa manjka en brat, nič manj vreden, da živi z nami skupno in v bratskem sporazumu, to je brat Bolgar, junak Balkana in zgodovine! Predno razmišljamo, vtopljeni v svečanostne trenutke današnjega dne, — o naši bodočnosti, napravimo si trden sklep, da bomo v politiki delali na to, da se tudi bratje Bolgari priklonijo k nam in tedaj bo praznik ujedinjenja zares praznik ujedinjenja vseh Jugoslovanov in ne samo treh, na vseh koncih in krajih ostrizenih plemen. — Naše ujedinjenje ni popolno, sem rekel. Ne samo radi tega, ker manjka v naši zajednici brat Bolgar, ampak ker manjkajo v naši zajednici oni bratje, ki ječe pod italjanskim jarmom, bratje Primorci, Istrani, nadalje bratje Korošci in drugi neosvobojeni krvni bratje. — Naše ujedinjenje ni popolno, zato tudi naše slavnostno razpoloženje ne more biti popolno.

Spomin mi uhaja v one dni, ko je napočila nova doba za nas vse: Prvi praznik ujedinjenja. Koliko veselja in navdušenja brez predsodkov in težkih slutenj žarelo iz vseh obrazov! Za hip so prenehale vse stranke in vsi so se zavedali

enega: da so Jugoslovani. Po mestih in gorskih vasicah so plapolale narodne zastave, vršile so se slovesne službe božje, veselice, banketi, koncerti, slavnosti vseh vrst in načinov. — Vendar je to slavnostno razpoloženje in pijanost velikega trenutka plegla in prišla je resna doba dela in snovanja za zgraditev trdnih temeljev novi državi. Vsi smo šli na delo, zakaj vedeli smo, da iz razvalin trhle in gnile Avstrije ne bomo mogli postaviti krasne palače z dobrim temeljem. Treba je bilo temeljitega dela. Pokazali so se vněti delavci in požrtvovalni rodoljubi, pa so segli nesebično po delu. Kjerkoli jih je oviral glasen hrup, so delali tiho med ljudstvom in še delajo. To so nekateri. Med delavci pa so se pojavili taki, ki so mnogo, mnogo govorili, a storili niso mnogo, ako so sploh kaj storili. Tako je pri vsakem delu. — Naporno delo je šlo in gre še dandanes le počasi naprej. — Minula so tri leta...

Poglejmo nazaj: Kje so naši sadovi, kje naši uspehi?!

Za našo mlado državo velja svetopisemska primera o velikem vinogradu in o pomanjkanju delavcev. Malo idealnih delavcev je bilo, še manj izvežbanih in požrtvovalnih. Mnogo je gledalo naše delo postrani in oviralo prevelike napore. Pri tem je marsikdo upešal, marsikomu pa je upadel pogum, ko je videl, kako nizko pojmuje nekateri sveti in nad vse vzvišeni pojmi: domovina.

Bilo je zares tudi vestnih delavcev. Niso klonili z glavo. Šli so v boj za svetinje naroda: Za križ, plug in svobodo z vso odločnostjo in ljubeznijo. Naleteli so na ovire. Ostali so v navideznem ozadju in v ospredje so stopili oni, ki so delo ovirali in ki so prej pri delu drugih samo kričali. — Prvo delo, najvažnejše delo in obenem najbolj nesrečno pogodeno delo teh ljudi je: Vidovdanska ustava. Ni sicer večna ali po svojem bistvu naj bi predstavljala temelj države. — Od tega dogodka dalje smo doživeli velikanska razočaranja. V težkih dneh in bojih, ki so prišli nad nas, smo z žalostjo ugotovili, da krmari države niso nikjer upoštevali ljudstva. Da, to vladanje je prišlo celo tako daleč, da

se takozvane „državotvorne“ stranke zgrajajo nad lastnim otrokom: nad ustavo. Ugled naše države je padel na znotraj in zunaj. Doživeli smo izgubo Reke, podpisali rapalsko sramoto, izgubili Radgono, Koroško, Baranjo, Skadar, Baroš in bogve kaj še pride. To vse radi tega, ker je trenutna a zasebna korist dobila nadmoč nad nesebično ljubeznijo do ljudstva in domovine.

Ob prazniku ujedinjenja veljaj za nas sklep: Delajmo tiho in brez hruma med ljudstvom in za ljudstvo; gojimo v njem čut jedinstvenosti, razkrinkajmo pa brez ovinkov in stvarno vse ljudske škodljivce ter vse rušilce narodove vere in njenih temeljev. Podpirajmo naše časopise, ki nam bo v tem boju mogočno in silno orožje!

Avstrija in naš tranzitni promet.

Gornja Radgona, 27. XI. 1921.

Kakor poroča graška „Tagespost“ so vložili poslanec dr. Hampel in tov. na avstr. zveznega kanclerja vlogo, v kateri slikajo za Nemce baje neznosne razmere na njihovi južnoštajski meji in nevzdržnost sedanje mejne črte. V svoji vlogi zahtevajo, naj avstrijska vlada tako dolgo zapre blagovni tranzitni promet in izvoz preko Radgone v Jugoslavijo sploh, dokler deželna vlada za Slovenijo ne izpolni oziroma izvrši dogovorov o „malem obmejnem prometu“ in s posredovanji pri „srbski“ vladi v Beogradu ne doseže, da se končno odpravijo neznosne razmere na njihovi južnoštajski meji.

Kaj hočejo Avstrijci pravzaprav in kaj si predstavljajo pod „malim obmejnem prometom“? Zakaj vendar ne mirujejo Nemci že enkrat na radgonski meji, ko vlada vendar že na vseh drugih avstrijsko-jugoslovanskih mejah več ali manj mir?

Odgovor je precej enostaven in lahek. Dr. Kamnikar je spravil Radgono in njeno bližnjo avstrijsko okolico s svojo neumno nemško-nacionalno politiko sicer pod avstrijsko republiko, (po zaslugi dr. Kukovca. Uredn.) a ob enem v popolnoma brezupen in nevzdržljiv gospodarski položaj. Radgona, katero so kot mesto s precej močno trgovino in kot važno prometno križišče ustvarile le jugoslovanske pokrajine Prekmurje, Slovenske gorice in Mursko polje, je danes od teh pokrajin popolnoma odrezana in je dobila popolnoma novo zaledje, katero ne

R. B.

Stara povest o mladem vinu.

Danes vam bom povedal povest z mrzlo realnostjo tako, kakor se je sicer zgodila v davnem spominu moje mladosti, pa se vendar ponavlja z malenkostnimi spremembami še dandanes. Stara povest o mladem vinu je to, imenuje se pa tudi lahko vino in ženske ali narobe, če hočete.

Kakor ima vsaka vas po eno ali več gostiln, tako ima tudi naše Mokro selo imenitno krčmo, kjer se shajajo vsak dan pijanci-prostaki, težaki, reveži, mučeniki dela, ki iščejo v vina sladki omami utehe; ob nedeljah pa prihajajo v to krčmo selski bogataši, premožni bahači, ki iščejo v vinu razvedrilne misli. — Ta krčma — njena gospodarica so bili Grozdekovi mati — ni ostala samo kulturno središče Mokrega sela, ampak je pritegnila bližje vasi in tako so se ob nedeljah shajali pri Grozdeku (bil je že davno pokojni) različni, — zelo različni ljudje. Ene je privlekla omamnosladka kapljica mladega vina, druge postarna, a še lepušasta vdova, tretje njene klobase, četrte dekleta, ki so služila pri Grozdekovi materi, pete pa bogvekaj. Pa bilo je dokaj takih, o katerih ne vem, v katero vrsto bi jih dejal. Naj bodo v — šesti. — Tako ob nedeljah je bilo zelo živahno v Mokrem selu:

Harmonika je vzdigovala pete, vino je razgrevalo glavo in srce, razvozljalo jezik, klobase so se dobrikale želodcem, ženske, priproste sicer v ljubezenskem vojskovanju so streljale s pogledi semtertje in ranile tuintam.

V Mokrem selu so se shajali vaški diplomati od devetih vasi naokoli in tako se je zgodilo, da so se vaščani Žabje struge in Vinskega dola, ki se od nekaj niso mogli videti — sešli pri Grozdekovi materi in imeli kratko vojsko. Vzrok je bil in bo do konca sveta eden in isti: ženska. Pretepači iz četrte vrste Mokroselskih gostov so bili vedno eni in isti, — ženskam pa je to ugajalo, vendar so nekako prezirale fante iz Žabje struge in dajale prednost pri plesu in lepih pogledih junakom iz Vinskega dola. Bogvekaj. Eni so domnevali, da so Žabjestržani bolj štorasti kot Vinodolčani in da so Vinodolčani boljši kavalirji.

Pri vsem tem ljubezenskem tekmovanju pa Mokroselčani-domačini sploh niso prišli v poštev, menda zato ne, ker nikdo še ni bil prorok v svoji domovini — najmanj pa so mokroselski fantje bili proroki v stvarih, ki se tičejo deklških src.

Premišljeval sem že sam na tem težkem vprašanju, pa brez uspeha. In kdo bi pogodil pravi vzrok, ko so pota vaških diplomatkinj tako čudovito nedoumljiva. Temu razpoloženju

se je pridružila magična (t. j. čarobna) moč mladega vina. Mlado vino — mlada ljubezen — mlada srca — mladost, norost, — jarek, most, vse to so bežni pojmi in še dovolj nedolžni. V resnici pa ni nikdar ostalo pri teh pojmihi, ampak so postale glasne besede resnica v obliki steklenic, stolov, čaš... Če so te „besede“ frčale po zraku in se je dobri Grozdekovi materi posrečilo, uveljaviti svoj sicer energični vpliv, — je bilo navadno veseloigre konec. Ali te nedelje je bil konec malo drugačen — — — Morda zato, ker je bil drugi dan — praznik.

Proti večeru je hreščala truda harmonika svoj enostavni takt. Razvil se je ples. V oči in obraze fantov in deklet iz Žabje struge in Vinskega dola pa tudi drugih vasi pa je zaplesala z duhom mladega vina razposajena, nič in nikogar vprašajoča ljubezen in z njo kruta ljubosumnost. Vnel se je prepir med zastopniki dveh republik. Iz ostrih besedij so se razvili udarci in harmonikin glas je bil brez moči. Naenkrat se ojunači nekdo in vstrelil med pretepače. Kratak molk je za hip sledil rezkemu puku pištole. Mlad mož, komaj nekaj mesecev poročen se je — neudeležen prepira o ženski pripadnosti — zgrudil mrtev na tla. V tistem trenutku je obšla vse blazna treznost in vsi so se razbežali. Minula je noč in naslednji dan je bil praznik. — — —

gravitira in tudi nikdar ni bilo orijentirano proti Radgoni, temveč edinole proč od nje in proti Gradcu. Tudi danes ti kraji ne marajo za Radgono, se obračajo proč od tega mesta, prodajajo svoje pridelke v Gradec in kupujejo svoje potrebščine istotam. Radgona je danes kakor otok sredi morja, odrezan od vsega, navezan samo nase.

Trgovina umira, prebivalstvo strada, celo mesto pusto, prazno in mirno, kakor izumrlo. Od nikoder nobenega pritoka, ki bi dal le nekoliko hrane temu mrtviču in ga poživil.

Nič ni tedaj čudnega, temveč popolnoma naravno je, da se Avstrijci baš pri Radgoni vedno tako silovito zaganjajo ob jugoslovansko mejo in v obmejne prometne predpise ter zahtevajo obmejne prometne ugodnosti, takozvani prosti „mali obmejni promet“.

Tak „mali obmejni promet“, katerega želijo raztegniti in poglobiti deset kilometrov od meje v notranjost naše države, je za njih naravnost življenske potrebe. Iz tega pasu bi črpali nove življenske sile, izmozgovali bi zopet slovenskega kmeta, delavca in viničarja, postali bi zopet gospodarsko močnejši in tako nadvladali naš življelj, kakor nekdanj pod Avstrijo. — Uničili bi našega malega trgovca in obrtnika, živila in razne druge pridelke naših krajev bi izvažali na debelo, ter nam s tem povzročili še večjo draginjo in bedo, katere revnejši in srednji sloji že itak danes ne morejo več prenašati. — Tak „prosti“ obmejni pas bi služil samo tihotapstvu, pojavile bi se zopet tatvine in uboji, kakor je bilo to v naših krajih na dnevnem redu, ko so bili Avstrijci še v Apački kotlini, ter se je kar na debelo tihotapilo preko Plitvice v Apače in dalje v Avstrijo.

V vsakem oziru moramo tedaj biti proti takemu prostemu obmejnemu prometu. Jugoslovansko obmejno prebivalstvo ga ne zahteva, ker nima potrebe, zato se tudi ne sme dovoliti, ako ga zahtevajo Nemci samo za svojo korist.

Avstrijci in posebno Radgončani naj se že enkrat zavedejo, da teče med nami in njimi državna meja, katero tvori reka Mura in da so to mejo sami hoteli. Kako so si postljali, tako naj ležijo. Ako niso hoteli ostati pri nas, tudi naj ne uživajo naših dobrin. Naj se že vendar enkrat navadijo, obračati svoje poželjive in lačne poglede proti zveličavnemu Gradcu, nas in „mali obmejni promet“ pa pustijo pri miru.

Ako pa ne morajo vzdržati, naj se spokorijo in kot spokorjeni grešniki pridejo nazaj v okrilje svoje matere — Jugoslavije, ki ima kruha dovolj za vse svoje pridne otročiče.

Avstrijska vlada je zahtevi poslanca Hampla in tov. očitno že ugodila, kajti že od 7. novembra ne dovoljuje več blagovnega tranzitnega prometa iz Maribora v Radgono ozir. Gornjo Radgono in obratno in tudi ne dovoli izvoza blaga, katero so poslali Jugoslovani v svrhu predelave v Avstrijo. Več gornjeradgonskih in morebiti tudi okoliških trgovcev in posestnikov je dalo razno žito v radgonske mline v svrhu mletja. Uvoz žita so jim avstrijske oblasti mirno dovolile in celo potrdile, moke pa naenkrat brez poprejšnjega naznanila ne puste izvoziti.

Od omenjenega dne zadržujejo tudi vso transitno blago.

Tem ljudem preti danes nevarnost, da se jim blago vsled dolgega ležanja v vagonih in

Vsi zvonovi so pritkavali. V cerkvi je bila služba božja. Slovesno so bučale orglje. Srca vernikov so se dvigala k Bogu s prošnjami za blagoslov njivam in škednjom, hlevom in tolažbe žejnim dušam. Ko se je vil omamni duh kadila, pomešan z vonjem pomladnega cvetja, spremljan od molitve vernikov pod sinje nebo, je prihajala mirno cerkve procesija, žalosten sprevod: Šest krepkih fantov, zvezanih v verige v spremstvu štirih orožnikov. — — — Ljudje, ki so ostali zunaj cerkve — so se ozrli za njimi. Tudi jaz sem gledal mrke postave, kako so sklonili svoje glave, kakor da priznavajo svojo krivdo: njih obrazi so se sramovali pogledati belo obličje farne cerkve. — — —

Zazvonili so zvonovi znova in slovesno. Žalostni sprevod pa je izginil med zelenjem mladega drevja in žarki majskega solnca so se besno zaletavali v ostrine svetlih bajonetov. —

To je konec stare povesti o mlademu vinu. Sklenil sem, da vam jo povem s pripombo, da te še vedno ponavlja med nami.

Zgodila pa se je ta povest v maju, ko je mlado vino že davno, davno zavrelo in pridobilo na moči in zapeljivosti.

Mokro selo še stoji. Grodekova mati še živijo. Krčma sredi sela slovi še dandanes radi starih vrlin in privlačnosti vina, žensk in klobas. Fantje iz Mokrega sela, Žabje struge in Vinskega dola — pa so ostali eni in isti, to se pravi — izročajo si staro izročilo o moči mladega vina, o reševanju ljubezenskih vprašanj ter o nepotrebnosti žandarjev.

slabih skladiščnih pokvari, kar jim lahko povzroči milijonsko škodo.

Izvoza lastnega blaga Avstrija v Jugoslavijo do danes še ni prepovedala, ker bi morala logično prepovedati potem tudi uvoz živil iz naše države.

Vendar pa blagovni tranzitni promet in izvozni promet niso nobene primerne represalije za izsiljenje prostega „malega obmejnega prometa“, kajti važnost prvih ne stoji v nobenem razmerju do slednjega, ki je le lokalnega pomena za lačne Radgončane.

Blagovni tranzitni promet ter izvozni promet je vendar urejen in zajamčen z meddržavnimi in mednarodnimi pogodbami, katere se ne morejo in ne smejo kršiti radi kakih malenkostnih koristi posameznikov ali malih skupin.

Dosledno temu bi bila tedaj tudi naša država upravičena, ustaviti ves tranzitni in izvozni promet v Avstrijo, kar slednja s svojim izivajočim ravnanjem sicer v polni meri tudi zasluži.

Do se obmejni promet na naši severni meji enkrat za vselaj uredi, predlagamo sledeče:

1. Veljajo naj splošna določila, kakor na drugih mejah.
2. Avstrijcem se ne dovoli nobenih izjem in ugodnosti.
3. Obojestranskim dvolastnikom se dovoljuje prehod preko meje osebno in z vozili na podlagi od merodajnih oblasti izdanih prolaznic.
4. Sicer pa naj bo prekoračenje meje dovoljeno le onemu, ki ima veljaven potni list. Potni listi naj se izdajajo zanesljivim osebam za daljšo dobo in za večkratna potovanja.
5. Izjeme se lahko ustanovijo za zdravniško pomoč v sili in za nujni prevoz ponesrečencev v bolnišnico.
6. Prevozni (tranzitni) izvozni in uvozni promet je dovoljen kakor na vsaki drugi meji proti izpolnitvi vseh carinskih in drugih oblastvenih predpisov.
7. Enako (kakor pod 6) je dovoljen prevoz raznih produktov in surovin v svrhu predelave in vsakovrstnih predmetov v svrhu popravila.
8. Za tranzitni promet izključno jugoslovanskega blaga ter jugoslovanskih potnikov na progi Maribor—Spilje—Radgona—Gornja Radgona—Ljutomer in obratno naj se uvede direktni jugoslovanski tovorni in osebni event. mešani vlaki.

Kakor hitro se uredi promet na podlagi teh točk, bo zavladal na meji obojestransko mir, ne bodo potrebne več represalije in ne črne liste.

Naši vladi pa priporočamo in jo prav resno pozivamo, da izsili od Avstrije blagovni tranzitni promet ter izvoz naših predelanih produktov s tem, da najprvo zabrani Avstrijcem in posebno Radgončanom izvoz njihovih produktov iz njihovih posestev tostran meje v Avstrijo in da jim sploh zabrani prehod na podlagi prolaznic na svoja posestva na naši strani.

Ako to v najkrajšem času ne bi zaleгло in omeščilo trdih nemških butic, naj se tudi od naše strani ustavi tranzitni promet za Avstrijo namenjenega blaga in event. tudi ustavi vsak izvoz živil iz naše države v Avstrijo. Slednja odredba bi rodila sicer protiukrep, vendar bomo mi lažje in dalje časa lahko pogrešali avstrijsko blago kakor oni naša živila.

Le s takimi energičnimi in resnimi, po potrebi tudi trajnimi odredbami si bomo dobili pred Nemci respekt, da se ne bodo igrali v bodoče z nami in našim blagovnim prometom.

To takoj urediti je sveta dolžnost naše vlade, kajti ljudstvo trpi neizmerno, nepopisno škodo, ki gre že v stotine milijonov.

Denar in časopisje.

Že večkrat smo povedali besedo o kapitalizmu. Vsi poznamo to prikazen in občutimo dovolj trdo. Denarja zmanjkuje. Kje je? Zbira se v nenasičnih žrelih kapitalistične kače, ki stiska izmučeno telo našega teptanega ljudstva. Zbira se v nikdar polnih bisagah nekaterih mogočnejšev, ki so družabni red tako uredili, da vse nosi k njim svoj denar. Kmet, delavec, nižji uradnik — vsi so obsojeni služiti Zlatemu teletu. Ljudstvo more trikrat in večkrat predrago blago plačevati nikdar sitemu kapitalističnemu trgovcu — verižniku. Blago gre od enega do drugega člana kapitalistične verige in vsak tak člen hoče zaslužiti trud onega bitja, ki je ustvarilo blago iz surovine: delavca. De-

lavec vseh strok je uboga para, najslabše je plačan. Kapitalizem stremi za tem, da delavca najslabše plača, da je potem profit večji. Vsakdanje življenje nam prikazuje slike kmeta-trpina, delavca-mučenika, kako si oba pritrujeta na najpotrebnejših stvareh, samo da utolažita telesni glad svoje družine, svojih številnih otrok. Isto življenje pa nam na nasprotni strani kaže razkošje kapitalistov, ki stanujejo v udobnih palačah, brez družinskih skrbij, v izobilju, razkošju. Ta druga slika nam predstavlja ljudi, ki se norčujejo iz „neumnega kmeta“ in „pijanega, surovega delavca“. — Eni jočejo cele noči in si belijo glave s težkimi skrbmi, kako bi vsaj ohranili življenje svojih otrok, drugi se vesele cele noči v razkošju, pijanosti, razuzdanosti in se norčujejo iz vsega, kar bi moralo biti človeku sveto in vzvišeno! — Kapitalizem je sovražnik našega ljudstva, on je naš sovražnik! On nas mori, on slabi našo moč, ubija naše sile! — V njegovi oblasti pa je mogočno orožje — časopisje... Časopisje je tista mreža, katero je razpredel kapitalistični pajk, da vlovi muhe — neorijentirani proletarijat. Ljudstvo pa se naj tega zaveda, da se učinek strupa samo z enako močnim zdravilom zabrani. Osnovati je treba, ozir. podpreti krščanski tisk, ki naj bi predstavljal protisilo proti kapitalističnemu tisku. Ta protisila pa je izročena nam ubogim in teptanim: Če si jo bomo po svojih skromnih močeh organizirali, jo bomo imeli! Zato na delo za krščansko časopisje!

Kaj je takozvano „svobodomiselno“ časopisje? Ono ni svobodomiselno, ono je suženjskomiselno časopisje Zlatega teleta. Svobodni misleci smo mi, ki verujemo svobodno v Boga, kot svet presnavljajočo pravico in resnico.

Po načelu: „Osvoji si tisk, časopisje, obvladal boš svet“ moramo delati vsi mi takozvani proletarci, mali ljudje! Združimo se kot naročniki poštenega časopisja, ki nam bo dajalo dušno hrano za vsakdanje borbe!

Obmejni Slovenci! Varujte se slabega časopisja, ki blati vero vaših očetov! Podpirajte krščanski tisk, predvsem bodite naročniki „Murske Straže“ in darovalci za obmejni tiskovni sklad! Očistite našo domovino največjega madeža — sramote: Ne trpite protiverskega časopisja v slovenski družini! Časopisje je naše orožje, naša moč. Žrtvujmo malenkost, zares malenkost v današnji draginji, pa imamo pošten časopis celo leto.

Zavedni mladeniči in mladenke! Zavedajte se, da je „Murska Straža“ odločno vaš list, list krščanskomiselnega slovenskega obmejnega ljudstva. Nabirajte naročnikov sedaj pred Novim letom, ko Vas delo ne zadržuje! Pomnite besede Kristusove: Karkoli boste storili enemu teh malih, ste Meni storili! — Na delo apostoli Resnice proti prorokom Laži in Prevare!

Vsem naročnikom!

Vsled vedno bolj naraščajoče draginje smo prisiljeni, zvišati naročnino listu na 15 dinarjev = 60 K letno, polletno 7.50 din. = 30 K, četrtletno 3.75 din. = 15 K, mesečno 1.50 din. = 6 K, vendar ostanemo še vedno cenejši kakor drugi listi. Posamezna številka stane 40 para = 1.60 K, torej ne več 2 K kakor smo prvotno določili. Obmejni Slovenci! Zbirajte naročnike za „Mursko Stražo“! Oglašujte v njej! Uspeh bo zasiguran!

Politične vesti

Upravna razdelitev naše države

je vzbudila pri takozvanih vladnih strankah veliko nevoljo in neprimerno mnogo, pametno utemeljene kritike. Tako so gospodje, ki so prej deloma iz strankarskih nagibov, deloma iz sebičnih namenov in očitne nenaklonjenosti napram autonomiji Slovenije, (ker je ista zahteva velike Slov. Ljudske Stranke!) spravila znano vidovdansko ustavo pod streho. Na podlagi te ne baš moderne ustave se mora seveda vršiti upravna razdelitev naše države. In sedaj so najvplivnejši demokratiški listi, med njimi prvenstveno „Slov. Narod“ prišli na to, kako pogrešna je ustava. Stariši se tedaj sramujejo svojega otroka in se jeze, ker se je rodil. No, izgleda, da so imeli „klerikalci“ prav, zato prihajajo za njimi drugi, ampak s precej poznim spoznanjem.

Kriza, ali bolje: zmešnjava

vlada v naši vladi. Kdo bo prevzel žalostno dedščino se še ne ve. Samo eno je gotovo, da je bolje, da vlečejo dosedanja vladinovi svoj voz naprej, dokler ne izgubi vseh koles, potem ga naj izroče novi vladi v temeljito popravilo. Vsekakor bo moral imeti prihodnji min. predsednik železno roko, predvsem pa srce za ljudstvo.

Tedenske novice

Od 60 prekmurskih učiteljev, ki so šli nedavno delat izpita iz slovenščine, jih je prešla komaj tretjina z zadostnim uspehom.

Kovani drobiž. Po odločbi ministrskega sveta morajo državne blagajne kovani drobiž po 5, 10 in 25 par sprejemati v neomejeni množini, zasebniki pa so dolžni sprejemati kovani drobiž po 5 par do zneska 5 dinarjev, po 10 par do 10 dinarjev in po 25 par do 20 dinarjev.

Ceden polkovnik. Na Dunaju so zaprli polkovnika naše vojske Miodraga Vašiča. Tako poroča beogradski list „Politika“ od 22. novembra. Ta gospod je bil na Dunaju vodja komisije, ki je šla na Dunaj kupovat vojni materijal. (To „nakupovanje“ smo svojčas že s posebnim člankom osvetlili! Uredn.) Policijski šef Matković ga je (skrit v omari) zasačil v trenutku, ko je ponujal bivšemu podpolkovniku sedaj trg. agentu Sretenoviću 100.000 dinarjev nagrade, ako ta zahteva višje cene, ki bi prinesle potem čednemu gospodu Vašiču večmilijski dobiček. Srbski list zahteva sicer strogo preiskavo, kar je prav, bati pa se je (in to upravičeno), da lepega dneva konstatira kak zdravnik umobolnost gospoda pukovnika in stvar bo rešena. — Pripominjamo, da se je svojčas to ime že mnogo čulo, ko so pravičnokuteči ljudje odkrili in deloma upravičeno slutili velike nerednosti pri gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo. Po zaslugi velikih demokratarjev, ki se zbirajo v „Jutrovi deželi“ je vse utihnilo. Upati je, da se bo preiskovalna komisija pobrigala za širokopotezno delovanje tega dičnega gospoda, ki je predstavnik in štabni oficir naše vojske! Ven s plevelom! kliče ljudstvo, ki mora take elemente vzdrževati s trdimi in okrutnimi davki!

Sprejem slovenskih mladeničev v srbske kmetijske šole. Kmetijsko ministrstvo odda 6 prostih mest za obisk kmetijskih šol v Kraljevu, Bukovu in v Šabcu, ki so namenjena sinovom slovenskih starišev. Prosilci imajo nositi le stroške potovanja, dočim prevzame ministrstvo vse druge stroške oskrbovanja in šolanja. Prošnje za sprejem v srbske kmetijske šole, ki pričnejo s 1. marcem 1922 in trajajo po dve leti, naj se z običajnimi dokazili predlože zadnji čas do 15. januarja 1922 pokrajinski upravi oddelku za kmetijstvo v Ljubljani. Pogoji za sprejem so: starost 14 do 18 let, dovršitev najmanj ljudske šole, telesno zdravje in dobro vedenje. Tudi se morajo stariši zavezati, da ustanejo učenci po dovršeni šoli na domačem posestvu. Bodi pripominjano, da se v Bukovo sprejemajo le učenci iz vinorodnih krajev, v Kraljevo in Šabac pa učenci iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Opozorjamo na to ugodnost brezplačnega šolanja vse naše gospodarje, ki imajo ukaželjne sinove, ker se nudi s tem lepa prilika, da se pouče v naprednem kmetijstvu in spoznajo obenem tudi razmere po novih delih naše skupne države, kar more služiti le v prilog našemu skupnemu gospodarskemu življenju. Priporočamo zadevo tudi merodajnim lokalnim faktorjem po deželi, da se zavzamejo za to vprašanje in skušajo dobiti pripravne mladeniče za obisk srbskih kmetijskih šol.

Dopisi

Gornja Radgona. Ljudska šola v Gornji Radgoni priredi v ponedeljek, dne 5. decembra ob 8. uri zvečer v posojilnični dvorani Miklavžev večer s sledečim sporedom: 1. „Šivilja Klara“. Igra v treh dejanjih s petjem. Uprizori šolska mladina. 2. Nastop Miklavža s spremljivostjo in obdarovanje. Vstopnina: Sedeži I. vrste 4 din., II. vrste 3 din., III. vrste 2 din., stojišča 1 din. Darila se sprejemajo vsako popoldne v šoli. Istotam je tudi predprodaja vstopnic. Ker je čisti dobiček namenjen ubogim šolarjem, se preplačila in darila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi šolsko vodstvo.

Šolsko vodstvo Gornja Radgona izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem darovalcem za znesek 400 K, kateri se je ob priliki odhodnice državnih redarjev nabral v prid ubogim učencem tukajšne šole! Bog plati in — Bog živi posnemovalce!

Gornja Radgona. Na odhodnici redarjev v gostilni Karbaš se je v nedeljo, dne 27. novembra 1921, še nabralo za Jugoslovansko Matico 173 K.

Radinci. (Prireditelj kapelskih Orlov in nestrpnost državotvornega financarja.) Dne 20. nov. je predstavljaj kapelski Orl. odsek igr „Stari in mladi.“ Odzvalo se je precej gledalcev, med katerimi se je pojavil nad vse inteligentni financar (ime na razpolago!) iz Radincev in začel mirne gledalce buniti z besedami: „Kaj bomo te popovske čuke poslušali“ in več sličnimi nič manj surovimi opazkami, ki so seveda motili igro. Svetujemo temu gospodiču, da naj pomisli, da je državni uslužbenec, da nosi hlače iz ljudskih žuljev, da dobiva svoj vsakdanji kruh od države, ki je last nas vseh. Mislimo, da smo toliko ravnopravni, da smemo od oblasti zahtevati, da nas v bodoče od takih izbruhov strankarske zagrizenosti od strani od nas (t. j. državljanov) plačanih nastavlencev zaščiti, sicer moramo seči po — samopomoči. Orel je priznana kulturna organizacija in nima z nedostojno poulično politiko nič opraviti. Drugič bomo govorili drugače! (Za take junake se bodo našla primerna sredstva, da si ohladijo svojo strankarsko strast. Zadevo smo sporočili merodajni oblasti. Bog živi! Uredn.)

Sv. Jurij ob Šč. (O ta preklicana carina.) Kulturno društvo je naročilo kožo za šapirograf. Blanke v Ptuj je dejal, da bo stala 120 K, zato smo jo kar po njem naročili. Ko nam je čez nekaj tednov poslal kožo z računom, bi nas skoraj kap zadela. Samo carine smo morali plačati 200 K. Spada pač med nepotrebni „luk-sus“ takle razmnoževalnik in vse, kar spada zraven. Toliko v vednost tistim, ki rabijo slično robo iz Nemške Avstrije, da ne bodo razočarani, ko dobijo račun v plačilo.

Sv. Jurij ob Šč. (Posnemanja vreden gospodar.) Pri sv. Jurju ob Šč. v vasi Terbegovci je služila pri kmetovalcu Ludviku Žnuderlu, Micika Podaj približno 11 let neprenehoma. Te dni se je pa omenjena od tam proč omožila. Pri tej priliki ni samo od njenega večletnega gospodarja dobila lepe reči, kakor pohištvo in kravo, temveč je dotični kmetovalec tudi vzdrževal celo gostijo iz lastnega imetja. Pri tej priliki se je tudi izkazalo, da ima krasno rujno kaplico, katera je povzročila, da so se gostje še le v pozni noči, nevarno se majajoč sem in tja razišli najžidanejše volje na njihove domove. Še enkrat njemu kakor tudi njegovi ženi tem potom najlepšo hvalo za njuno gostoljubnost in blaga srca. Bog njima naj povrne tisočero!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Pojasnilo. Pojasnimo da v članku o davčni zadevi g. Pergerja v številki od 4. nov. pod besedami: Neki mesar z dobro obiskano gostilno plača 17.000 K — ni mišljen g. Matija Domajnko, ker je tukaj več mesarjev in gostilničarjev in je splošno znano, da g. Domajnko plača mnogo več. To seveda naše kritike o nečudenem postopanju davčne oblasti čisto nič ne spremeni, ker notica nima namena, naprtiti drugemu kak večji davek, zato že skrbj oblasti sama. Toliko v pojasnilo, da ne bo pri miroljubnem Sv. Jurju nepotrebnega razburjenja.

Boreci. Solnce se je prismehljalo po dolgem času v ponedeljek, 21. t. m. Solnce sreče naj se svehlja zmiraj vrlemu paru Anton Sunčič in Pepca Sušec, ki ga je č. g. brat Al. Sunčič zvezal ta dan v ljubki domači cerkvi. Daro-

vanje pred poroko v znesku 200 K je poslal g. kaplan za obmejni tiskovni sklad. Bog daj srečo in plačilo njemu in novoporočencema. (Nas gane rodoljubna zavest svetov! Živeli posnemačci!)

Něgova. V sredo, 23. novembra, je umrl tu vpokojen duhovnik, zlatomašnik Karl Vit-majer, 75 let star. Bil je rahlega zdravja, zato je zgodaj stopil v pokoj. Ker je redno živel ter se čuval, je dočakal lepo starost. V soboto je bil pokopan na negovskem pokopališču. Bil je tihega in mirnega značaja. Ni imel sovražnikov. N. v m. p.

Veržej. Dekliška zveza v Veržaju priredi dne 11. decembra v čast „Brezmadežne“ v Marijanišču igro: „Večna mladost in večna lepota“ in šaloigro: „Jeza nad petelinom in kes“. Med posameznimi dejanji pevske točke in deklamacije. Vstopnina: Prvi sedeži tri dinarje. Drugi sedeži dva dinarja. Tretji sedeži eden dinar. Stojišča pol dinarja. Začetek točno ob pol 3. uri popoldne. Predprodaja vstopnic v Veržaju v trgovini gdč. Mar. Koroša, v Stari-novi vasi v gostilni Prelog. Prijatelji mladine pridite v obilnem številu.

Ljutomer. Naravnost moramo izraziti, da nam nov poslani slovenski list „Blatna vas“ pardon „Naša Vas“ ne ugaja. Ne vsled grde nesvobodniške ideje, ampak zaradi tega ker že v prvih številkah udarja po stvareh ki storijo res najmanj koristi našemu kmetu. Kmetje, Muropoljci kateri ste dobili te liste na ugled in ste uvideli koliko hinavščine je prinesla ta nova prikazen; katera Vas hoče speljati na led, in razdvojiti še one dobre sosede ki jih je tako malo združenih pri nas — sprevidite da ima že naša Slovenija odveč nepotrebnih strank katere samo našo domovino razdirajo; prosimo toraj uredništvo „Naše vasi“ da naj vsaj nas ob meji pusti pri miru. Mi imamo naše kmete organizirane v naši „Kmečki Zvezi“ v katero se vračajo tudi oni, ki so bili zaslepljeni v S. K. S. Ne vprašamo pa več za nobeno kancelarografsko kmečko stranko. Muropoljci smo preponosni, da bi nas vodil Pucljov ministrski adjutant. Tovariši naročimo si naše katoliške liste. Proč s „svobodnimi“ in centralističnimi petolisci. Muropolje.

Ljutomer. Za Ljutomer in okolico se vrši ustanovni občni zbor čebelarke podružnice v nedeljo, dne 4. decembra 1922 po rani službi božji, t. j. ob 8 uri v gostilni Vaupotič v Ljutomeru. Predaval bo državni čebelarski potovalni učitelj Ivan Jurančič od Sv. Andraža v Sl. goricah. Čebelarji in prijatelji čebelarstva pridite gotovo, kajti v organizaciji je moč.

Ljutomer. Ob priliki desetletnice poroke g. oskrbnika Ivana Perbila in njegove soproge Marije v Brezovščaku sta darovali obitelji Perbil in Rakovec za ljutomerski orliški odsek 100 K. Prisrčna hvala! Zavednemu paru pa daj Bog še mnoga leta!

Ljutomer. Na veseli gostiji mladenke Ane Frater, rejenke dobre mamice Arnušove v Radomerju in vrlega mladeniča Jožefa Magdič iz Cvena so darovali zavedni gosti 466 kron za ljutomerski orliški odsek in s tem pokazali, da tudi v veseli družbi ne pozabijo na potrebe naših kulturnih organizacij. — Vsem v zahvalo iskren Bog živi!

Dolnja Lendava. Razmejitveno delo se bliža svojemu koncu. Naročili so že velike cementne mejnike, ki se bodo izdelali v Dolnji Lendavi in event. v Murski Soboti — ter postavili ob mejni črti blizu železnice Murska Sobotna — Hodoš. Prodarjati je treba, da ta komisija v razmerju z drugimi komisijami precej hitro deluje.

Eden, ki hoče zastoj jesti.

Listi so prinesli pretečni teden sledečo vest:

Letna vzdrževalnina bivšemu kralju Karlu bo znašala po sklepu zaveznikov okrog 30 milijonov kron (25.000 funtov šterlingov). To svoto bodo morale plačevati Italija, Jugoslavija, Čehoslovaška in Poljska.

Slovenski pregovor pa pravi: „Kdor ne dela, naj ne je!“ To vest dobivamo vspričo bede, ki objema naše delavno ljudstvo, katero itak s težavo prenaša neznosna davčna bremena. Naprtiti izmučenemu in izmozganemu narodu novo breme zato da bo pokvarjeni Habsbur-

nerazdrljive kaučuk-pete za čevlje.

govec živel udobno s celo kompanijo lenuhov kraj sebe, se pravi toliko, kakor biti nekulturen. Na svetu smo vsi jednaki — kralji, lumpi in siromaki. Ali vsaj biti bi moralo tako. In zdaj pride mogočna ententa in določi meni nič, tebi nič: Jugoslovani plačajte s Čehoslovaško, Poljsko in drugimi državami za lenuha, ki ne koristi človeški družbi toliko kakor zadnji dninar, ki potroši vse svoje življenjske moči za skorjo grenkega, s solzami in znojem namočenega kruha. Če bo naša vlada v to privolila, no potem itak vemo, s kom imamo opraviti. Dovolj je star in do svoje odstavitve se je gotovo naučil nečesar, kar bi se smelo imenovati vsaj oddaleč z blagoslovljeno besedo „delo“. — Če pride dobroohranjen berač prosit miloščine, mu rečemo: Delat bi šli! Tako tudi zdaj odločno odklanjamo lenuha, ki bi hotel brez dela in na račun naših trudov udobno živeti. Ali ni na svetu pravice, ki bi mu enkrat določila delokrog navadnega državljana magari z enim osebnim tajnikom, ako že sam ne more vseh telesnih potreb in poslov kot „veličanstvo v pokoju“ opravljati. Obmejni Slovenci ostro protestiramo proti vsaki uredbi, ki bi nam za vzdrževanje pustolovca in lenuha Karla Habsburga in njegovega nepotrebnega spremstva naprtila novih davkov.

Gospodarstvo

Davki naj se povišajo za 100% je predlagal finančni minister dr. Kumanudi, potem ko je poročal, da izkazuje proračun kljub varčevanju nad 5 milijard kron primanjkljaja. Kakšno je to „varčevanje“ smo svoj čas že obširno opisali in navedli v neobprijeto dejstva. Ko bi država zagrabila vse tiste ljudi, ki jo skubijo in goljufajo, bi pokrila primanjkljaje za tri leta naprej. Tako pa se nas Bog usmili. Pri malih luknjah se maši, skozi velike luknje pa kar lije voda v ladjo, pa se topi. Ravno te dni se zopet odkrivajo novi škandali. Na kongresu zemljoradnikov je član reparacijske komisije v Parizu, Demetrovič, povedal, da so člani te komisije goljufali na stotine milijonov. Druga taka čedna afera je prodaja 17.000 volov, ki jih je dala Nemčija kot vojno odškodnino. Ti voli bi se morali prodati na dražbi. Toda minister Pucelj jih je prodal družbama Promet iz Zagreba in Impeksu iz Ljubljane, dasi je neki trgovec Hadži Pavlovic ponujal zanje 200.000 dinarjev več. Dalje poroča „Slobodna Tribuna“, da nam mora Nemčija dati za odškodnino veliko število konj. Te konje kupujejo Nemci v Jugoslaviji, potem jih vlečejo v Hamburg in tam jih dobro plačana jugoslovanska komisija sprejema in sestradane pošilja v Jugoslavijo. — Seveda, če se gode take reči, potem niti 100 odstotkov zvišanih davkov ne bo zadostovalo.

Zakaj se uporabijo dohodki razredne loterije. Peta sekcija zakonodajnega odbora je pretresala naredbo o razredni loteriji. Do sedaj so sprejete sledeče večje izmene: Narodni poslanci ne morejo biti člani uprave razredne loterije, ker kot člani loterije spadajo pod kontrolo ministra za poljedelstvo, v skupščini pa morajo oni ministra kontrolirati. Odrejeno je, da nagrada za člane uprave te loterije ne sme znašati več kot 2 odstotka a tanižeme uradnikov ne več kot 3 odstotke čistega dobička. Od čistega dobička vsakega kola sreč se votira 10 odstotkov rezervnemu zakladu. Iz tega zaklada se sme vzeti potrebno svoto za zidanje nove zgradbe razredne loterije in za zidavo hiše za uradnike razredne loterije in uradnike ministrstva poljedelstva in vod. Nadaljnih 40 odstotkov čistega dobička gre za povzdigo kmetijstva in živinoreje, 20 odstotkov za pomoč kmetijskih zadrug, 15 odstotkov za povzdigo rokodelstva in nadaljnih 15 odstotkov malim poljedelcem in domači industriji katera služi kmetijstvu in živinoreji v prospeh. Ostanek se porabi za posojila in pomoč poljedelcem in obrtnikom.

Največje češkoslovaške pivovarnice. V dobi 1919—1920 so skuhale v hektolitrih: Plzenska meščanska pivovarnica 316.014 (prej to leto 209.808), smihovska delniška pivovarnica 246.082 (109.546), prva plzenska pivovarnica 121.486 (94.685), češkobudejeviška 96.465 (35.222), pivovarnica v Mostu 78.873 (35.222), plzenska družabna pivovarnica 78.482 (51.800), prva praška meščanska pivovarnica 75.538 (36.449), velikopopoviška pivovarnica J. Ringhofferja 72.273 (44.800), meščanska pivovarnica č. — budejeviška 35.534 (34.110), češka plzenska pivovarnica (Svetozar) 54.365 (35.003) ter hebska delniška pivovarnica 50.007 (39.121) hektolitrov piva.

Kaj je Elsafluid — to se zna!
Lekarnar Feller — Stubica!

Listnica uredništva.

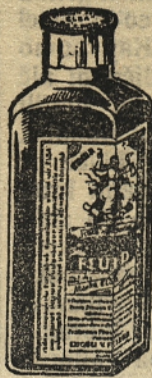
A. K. — Ljutomer: Prinesemo v nekaj spremljeni obliki. Ne zamerite nam pa, da urednik ne bo uvažal surovih izrazov v list po vzoru nekvterih znanih. V okviru dostojnosti skušajmo pobiti nedostojnega nasprotnika. Bo šlo. Surovosti je itak preveč na svetu. Pa na svidenje skoro in večkrat! — R. H. Maribor: Priobčuj. Za našo „uslugo“ blagovolite na priposlani Vam položnici poslati kak dinarček za Obmejni tisk. sklad. — Gornja Radgona: Le neustrašeno naprej. Nič se ne bojte radi tajnosti. Falotarijo s soljo bomo preiskali in ko bo cela zares samostojna lumparija (v pravem smislu besede) podprta s pričami, bo nekdo občutno zadržal. — Drugim: Vse osebne in stvarne kritike morajo biti podprte s pričami, ker le tako je mogoče, odpraviti lumparijo raznih „gospodov“. Vse se preiskuje, četudi smo „klerikali“ tisti, ki hočemo mejo očistiti. Le krepko naprej in pogum velja! — Ljutomer: Tam imate dovolj priložnosti, organizirati zbiranje za Vaš obmejni tiskovni sklad. Tudi to spada k narodnem delu. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Priobčujemo. Pa prosimo več in kaj bolj aktualnega. Radinci: Dopis smo predelali. Hvala za sotrudišvo! List je zato tukaj, da posveti z ostro kritiko ravno v take razmere, katere opisujete. Le krepko naprej! Veselilo bi nas, če bi vrli fantje odgovorili na take in slične nesramnosti s tem, da pridobi vsak nekaj naročnikov za „Mursko Stražo“ in zbere kak dinar za obmejni tiskovni sklad —! Bog živi! — Boreci: Zelo pomembno je, da so se od Muro-poljcev — Boreci kot prvi odzvali našemu pozivu za

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blogo delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 špeciálna steklenica . 48 K

Za prodajalce:

12 dojnati ali 4 specijalne steklenice . 168 K
24 „ „ 8 „ „ . 280 K
36 „ „ 12 „ „ . 394 K

poštine prosto na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 7-50 K; Elsa mentolni klinčci 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčešni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica
donja, Elsatrg št. 326, Hrvaško.

Učenec

se sprejme v trgovini Marko Rosenberg v Ljutomeru.

Kupim kolje,

2—5 tisoč. Ponudbe na Korat, Črešnjevce 4.

Pisalni stroj,

sistem „Hammond“, s 5 različnimi pisavami, s ceno prod. Kje, pove upravnistvu.

Kdo?

ima kaj za prodati ali hoče kaj kupiti, naj inserira v „Murski Straži“, najbolj razširjen list v Prekmurju, Murskem polju in Slov. goricah.

Pristopajte k
Jugoslovanski Matici!

Izšla je Velika Pratika

Tisk in založba J. Blaznika nasl. v Ljubljani

Velika Pratika je najstarejše kmetško glasilo, ki izhaja že 100 let.

Letošnja izdaja se odlikuje po slikah iz naše domovine in je posvečena poznanju naše države. Bivša Avstrija nam je z vsemi sredstvi zapirala pogled na naše sedanje dežele, tako, da je malo Slovencev, ki poznajo našo bogato domovino, zato si je štela „PRATIKA“ v dolžnost, da s podrobnim opisom naših južnih krajev seznani svoje bralce z našo obširno domovino. — Tudi letošnja izdaja stane 5 K.

Pratika se dobiva skoro v vseh trgovinah; kjer bi je pa ne bilo dobiti, naj se naroči naravnost v tiskarno J. Blaznika naslednikov v Ljubljani, Breg št. 12.

Obmejni tisk. sklad. Njih vzgleč naj sveti ostalim rodoljubom. Le krepko naprej za razširjenje krščanskega tiska! — G. Z. Radinci: Vaše pojasnilo glede obč. brvi in njene kompetence smo prejeli. Bodite uverjeni, da nočemo nikomur delati krivice in da je namen krajevnega glasila, da vse nerednosti, tudi dozdevne spravi pred javnost, ki je najboljši vodnik. Ako bo Vaše delovanje kot javni funkcionar v prid ljudstva, ne pa kake stranke, to Vaš vpliv in ugled raste in bomo tudi mi za Vas.

Balanterijo, drobnarijo, parfumerijo
in pletarske izdelke
priporoča

na debelo in drobno
BALOH & ROSINA
Maribor, Grajski trg 4.

Josipina Pleško, šivilja v Gornji Radgoni, Spodnji Griz št. 16, nasproti pošte, ima v svoji delavnici naprodaj zgotovljene obleke, zimske bluze, moško in žensko perilo, obleke za otroke itd. po najnižji ceni.

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

r. z. z. n. z.

sprejema

hranilne vloge

ter jih obrestuje po

4%

Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem decembra h kapitalu;

daje

posojila

na vknjižbo, na poroštvo, menice tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive;

sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov;

dela prošnje za vknjižbo posojil

brezplačno;

plačuje rentni in invalidni davek sama ter ga ne odteguje vlagateljem;

posreduje pri izmenjavi tujih

valut (tuega denarja),

vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila;

daje vsa v denarno stroko spadajoča pojasnila in kreditne informacije brezplačno.

Uradne ure vsak delavnik od 8.—12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši,
glavna cesta št. 14 ob kolodvoru.

Račun čekovnega urada v Ljubljani,
št. 10.593. — Telefon št. 3.